

Jolanta Popińska

Przedmiotowe Zasady Oceniania na lekcjach z przedmiotów: historia, historia i teraźniejszość i Wiedza o społeczeństwie.

Zasady opisane w niniejszym PZO odnoszą się do wszystkich rodzajów klas oraz przedmiotów (historii, historii i teraźniejszości, WOS). Wyjątki odnoszące się do specyfiki klas lub przedmiotów opisane zostały w odpowiednich miejscach w tekście PZO. Niniejszy PZO opiera się na zapisach Statutu LO Nr III we Wrocławiu.

Kategorie ocen.

Sprawdziany.

Sprawdziany to prace pisemne z większej partii materiału (zazwyczaj 1 rozdział w podręczniku obejmujący co najmniej 3 tematy). Sprawdziany są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem oraz punktowane i oceniane w wewnętrznej szkolnej skali ocen (czyli od 1 do 6 z „+” i „-”, a także z zerem nieliczonym do średniej – zgodnie z odpowiednimi zapisami w statucie LO Nr III), przy czym ocena celująca (6) może być uzyskana za uzyskanie wyłącznie maksymalnej (100%) lub większej liczby punktów. Rozkład punktów wygląda orientacyjnie (w ujęciu procentowym, w rzeczywistości przedziały punktowe ustalane są bez przeliczania na procenty, na zasadzie równego podziału punktów, pomiędzy wartością równą ich połowie a Do tej liczby mogą wliczać się punkty za wykonanie dodatkowych zadań, wykraczających poza zakres materiału przewidzianego na dany sprawdzian (mogą to być zadania zawierające treści rozszerzone lub materiał z tematów, nie wchodzących w zakres sprawdzianu, ale z nim merytorycznie powiązanych). Sprawdzian może zawierać kilka takich zadań oznaczonych gwiazdką (*). wartością maksymalną, na cztery części odpowiadające ocenom dop, dst, db i bdb) następująco:

Ocena	Wartość punktowa w %
niedostateczna	poniżej 50%
dopuszczająca	50-62%
dostateczna	62,5-74,5%
dobra	75-87%
bardzo dobra	87,5-99%
celująca	100% i więcej*

Plusy dodawane są za wartość punktową równą wartości granicznej wyższej, minusy – za wartość równą wartości granicznej niższej (np. 75% = db-, 87% = db+). Zgodnie z zapisami statutu, w obecnym PZO przyjęto skalę wag od 3 do 9. Ocena ze sprawdzianu w dzienniku elektronicznym ma wagę 8.

Uczeń przyłapany podczas pisania sprawdzianu na nieuczciwości, tzn. na „ściągnięciu”, uzyskuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy. Za nieobecność (usprawiedliwioną) na sprawdzianie uczeń uzyskuje 0 („zero nieliczone do średniej”) opisane w dzienniku jako "nieobecność na sprawdzianie". Zaległy sprawdzian powinien być napisany w terminie wyznaczonym przez nauczyciela (oznaczonym w opisie oceny w dzienniku elektronicznym).

Wtedy nowy termin sprawdzianu jest traktowany jako termin pierwszy i uzyskana ocena jest wpisywana w miejsce „0 nieliczonego do średniej”. Jeżeli w wyznaczonym czasie uczeń nie uzupełni braku lub nieobecność na sprawdzianie nie zostanie usprawiedliwiona, ocena z tego sprawdzianu zostanie zamieniona na „niedostateczną” (najpóźniej krótko przed ogłoszeniem ocen proponowanych przed klasyfikacją semestralną). Wyjątkiem może być sytuacja długotrwałej nieobecności ucznia w szkole z powodu choroby, pobytu w szpitalu lub innej uzasadnionej niedyspozycji trwającej do klasyfikacji lub zakończonej krótko przed klasyfikacją. Wtedy nauczyciel może odstąpić od wpisywania oceny ndst i uzgodnić z uczniem termin zaliczenia materiału w nowym semestrze lub roku szkolnym (o ile jednocześnie nie są spełnione kryteria nieklasyfikowania ucznia z powodu nieobecności). Sprawdzian można poprawiać raz, można poprawić każdą ocenę, przy czym nowa ocena (z wagą 4) jest wpisywana obok starej, która uzyskuje wtedy również wagę 4, co w sumie daje średnią ocenę ważoną ze sprawdzianu w wysokości 8. Wszystkie sprawdziany pisane w terminach późniejszych (w tym poprawa sprawdzianu) mogą mieć nieco podwyższony stopień trudności (w wersji z innym zestawem pytań, z mniejszą ilością pytań dodatkowych itp.).

Kartkówki.

Kartkówki są to prace z małej ilości materiału (1 lub 2 tematy) zapowiedziane lub niezapowiedziane, pisane w krótszym czasie (10-15 minut) i oceniane z niższą wagą (6). Kartkówki nie muszą być poprawiane przez uczniów (decyzja o możliwości ich poprawy należy do nauczyciela). W wypadku poprawy kartkówki, analogicznie jak w wypadku sprawdzianu, ocena poprawiana i poprawiona uzyskują wagi 3, co łącznie daje pierwotną wagę 6. Reguły dotyczące postępowania w sytuacji nieobecności ucznia na kartkówce oraz tabelę punktacji stosuje się jak w wypadku zwykłych sprawdzianów.

W semestrze przewidziane jest przeprowadzenie przynajmniej 3 - 4 prac kontrolnych typu kartkówka lub sprawdzian (w tym minimum jeden sprawdzian).

Pozostałe oceny.

Poza ocenami ze sprawdzianów, każdy uczeń zobowiązany jest do uzyskania w półroczu przynajmniej jednej oceny z przynajmniej jednej kategorii z obu poniższych grup:

- 1) zadanie domowe (ustne lub pisemne), odpowiedź ustna, referaty i prezentacje, olimpiady i konkursy;
- 2) aktywność, karty pracy.

Jeżeli do końca semestru uczeń nie rozliczy się z tego obowiązku, uzyska ocenę „ndst” w kategorii „brak zadania” (waga 4). Ocena ta jest stawiana osobno dla każdej z powyższych grup. Ocena wystawiana jest na krótko przed klasyfikacją, w okresie wystawiania „ocen proponowanych”; uczeń może ją poprawić – w uzasadnionym wypadku i o ile wystarczy na to czasu, ale wtedy nowa ocena wpisywana jest obok oceny „ndst”. Od połowy półrocza może się także pojawić informacja o braku oceny z w/w grup w postaci zera nieliczonego do średniej z odpowiednim komentarzem.

Zadania domowe.

Po każdej lekcji może być wyznaczone zadanie domowe. Dodatkowo mogą być też zadawane zadania dla chętnych, nadobowiązkowe, oznaczone gwiazdką (*). Zadanie może być zapowiedziane ustnie lub przekazane uczniom poprzez moduł „zadanie domowe” w dzienniku elektronicznym (albo poprzez platformę MS Teams w wypadku nauczania zdalnego). Zadanie może mieć formę wypowiedzi ustnej lub pracy pisemnej. Oceniane jest w skali od 1 do 6, przy czym za brak zadania wpisuje się „ndst” (w kategorii „brak zadania”), o ile wcześniej uczeń nie zgłosi formalnie nieprzygotowania i ma jeszcze do tego prawo (zob. niżej: „Nieprzygotowanie”). W sytuacji, gdy uczeń uzyskał za brak zadania ocenę „ndst”, istnieje możliwość jej poprawy. Ocena z zadania domowego ma wagę 5 (zadanie domowe ustne, prezentowane na forum klasy) lub 4 (zadanie domowe pisemne). Poprawa zadania w obu kategoriach ma wagę 3. Ocena z poprawy wpisywana jest obok oceny pierwotnej.

Niezależnie od pytania i zadań ustnych, uczniowie mogą też oddawać zadania w formie pracy pisemnej, najpóźniej przed końcem okresu w terminie określonym przez nauczyciela. Zadanie pisemne oceniane jest w postaci plusów (“+”), zazwyczaj do trzech, maksymalnie do sześciu plusów (za wyróżniające się prace “autorskie”), a w ostatnim tygodniu przed klasyfikacją maksymalnie dwa plusy. Plusy te są w czasie wystawiania ocen proponowanych konwertowane na właściwą ocenę zgodnie z tabelą poniżej.

Odpowiedź ustna.

Podczas lekcji uczeń może być również zapytany z zakresu obejmującego nie więcej niż trzy ostatnie tematy. Uzyskuje wtedy ocenę w kategorii „odpowiedź ustna” z wagą taką, jak „zadanie domowe ustne”, czyli 5.

Ocena z zadania domowego lub odpowiedzi ustnej zamiast formy wyrażonej w postaci cyfry, może mieć też formę plusa (lub kilku plusów), które uczeń może gromadzić. Konwertowane są one inaczej niż plusy z aktywności (zob. niżej: „Aktywność”), ponieważ dolną granicą jest tutaj ocena dostateczna (jeden plus). Pełna tabela konwersji pokazana jest poniżej:

Liczba plusów z odpowiedzi ustnej.	Ocena
+	dst
++	db
+++	bdb
++++	bdb+
+++++	cel

W czasie wystawiania ocen okresowych (końcowych) dodatkowa aktywność uczniów w wykonywaniu zadań domowych wykazana w ciągu całego okresu nauki jest nagradzana w postaci plusów. Za każde zadanie wykonane ponad podstawowe minimum zadań dla klasy w danym okresie uczeń otrzymuje jeden plus. Plusy są wpisywane i konwertowane w kategorii “aktywność” (zob. niżej: „Aktywność”).

Karty pracy.

Istnieje także możliwość wykonywania dodatkowo zadań na kartach pracy, mapkach konturowych, arkuszach interaktywnych dostępnych na portalu epodreczniki.pl (zpo.gov.pl) itp. materiałach. Wtedy za poprawnie wykonane ćwiczenia z arkusza kart pracy uczeń może uzyskać od jednego do trzech „plusów” w kategorii „karta pracy” z wagą 3. Plusy konwertowane są na oceny tak jak plusy za aktywność (zob. niżej: „Aktywność”). Plusy z różnych kategorii (zadanie

domowe pisemne, ustne, odpowiedź ustna) mogą być konwertowane łącznie. W sytuacji, gdy plusy mają różne wagi, ocena wynikająca z konwersji uzyskuje wagę tej kategorii, której plusy przeważały. Gdy ilość plusów różnych kategorii wagowych jest taka sama, ocena uzyskuje wagę wyższą.

Aktywność.

Aktywność na lekcjach nagradzana jest plusami („+”). Pod koniec semestru plusy przeliczane są na oceny wg tabeli poniżej. Ocena z aktywności ma wagę 3. Ponieważ aktywność świadczy o dodatkowych zainteresowaniach i walorach ucznia, w wypadku, gdyby uczeń uzyskał kilka ocen z aktywności, uzyskana z nich średnia nie powinna mieć wpływu na obniżenie oceny na koniec okresu (o ile nie jest to jedyna ocena, jaką otrzymał w danym okresie w tej kategorii). Dlatego, jeśli uzyskana pod koniec okresu nauki ocena z aktywności (np. 4) byłaby niższa niż prognozowana przez system średnia sprzed konwersji plusów (np. 4,75) i przez to powodowałaby jej obniżenie, w takim wypadku plusy nie będą konwertowane na ocenę, tylko przenoszone z pierwszego na następny okres, a w II okresie nie będą brane w ogóle pod uwagę.

Liczba plusów z aktywności lub kart pracy	Ocena
+	db
++	db+
+++	bdb
++++	bdb+
+++++	cel

Referaty i prezentacje.

Każdy uczeń może (ma to charakter dobrowolny) przygotować dłuższą pracę o charakterze quasi-badawczym. Praca może mieć charakter rozbudowanego referatu, opracowania, eseju, prezentacji multimedialnej, albumu, plakatu, filmu itp. Tematy prac znajdują się na specjalnych listach lub są proponowane na bieżąco przez nauczyciela. Temat taki może także zaproponować sam uczeń, po konsultacji z nauczycielem. Praca oceniana jest z wagą 7. Pracę można zaprezentować na forum klasy lub oddać nauczycielowi (w tym wypadku nauczyciel określa ostateczny termin oddawania prac przed końcem okresu nauki).

Olimpiady i konkursy.

Udział w olimpiadach i konkursach historycznych nagradzany jest (w zależności od szczebla i rangi zawodów) ocenami od „bdb” do „cel” w kategorii “konkursy” z wagą 8 i kategorii “olimpiady” z wagą 9. Warunkiem jest jednak pokonanie przynajmniej jednego etapu zawodów (czyli np. zakwalifikowanie się do etapu okręgowego lub międzyszkolnego).

Nieprzygotowanie.

Uczeń ma prawo zgłosić na początku lekcji nieprzygotowanie do zajęć. Można zgłosić tyle „nieprzygotowań” w ciągu semestru, ile godzin przedmiotu wypada w jednym tygodniu. Zgłoszone nieprzygotowanie zapisuje się w dzienniku symbolem „np”.

Charakterystyka ocen

Oceny wystawiane są zgodnie z kryteriami ogólnymi zawartymi w Statucie LO Nr III. Ocena roczna jest średnią ważoną i ustalana jest na podstawie ocen z I i II okresu nauki w stosunku 50% : 50%. Ocena na koniec kursu historii oraz historii i teraźniejszości („końcowa”) jest oceną z ostatniego roku nauki, czyli klasy 2 dla przedmiotu historia i społeczeństwo i klasy 4 dla przedmiotu historia. Jeżeli uczniowie chcą, aby przy wystawianiu tej oceny uwzględnione zostały efekty pracy w poprzednich latach nauki, mogą pisać specjalny sprawdzian obejmujący materiał z lat poprzednich. W przypadku, gdy przedmiot historia i teraźniejszość dzielony jest w klasie między dwoje nauczycieli, ocena półroczna i roczna wystawiana jest wspólnie wg następujących zasad:

- 1) na koniec okresu każdy nauczyciel wystawia ocenę proponowaną ze swoich ocen cząstkowych,
- 2) z tych dwóch ocen wystawiana jest następnie wspólna ocena będąca ich średnią. W sytuacji, gdy ta średnia arytmetyczna przyjmuje wartość środkową pomiędzy dwiema sąsiadującymi pełnymi ocenami (np. 4,5 - czyli pomiędzy 4 i 5), decyduje średnia wyliczona przez system z ocen cząstkowych łącznie obu nauczycieli.

Dodatkowe warunki, które należy spełnić, by uzyskać ocenę półroczną i roczną (końcową) wyższą niż przewidywana.

Ocena okresowa (końcowa) wystawiana jest na podstawie średniej prognozowanej przez system w dzienniku elektronicznym. Może być jednak podniesiona po spełnieniu dwóch z poniższych warunków:

- 1) Uczeń nie może posiadać jakichkolwiek braków (w sprawdzianach, zadaniach domowych itp.). Za brak uważa się także niepoprawioną ocenę niedostateczną w kategorii „sprawdzian”.
- 2) Uczeń wykonał dodatkową pracę – np. posiada więcej niż ustalony dla klasy minimalny limit zadań domowych, prac rocznych, przygotował ciekawą pracę tematyczną prezentującą jego szczególne zainteresowania;
- 3) Uczeń uczestniczył w konkursach i olimpiadach, na których osiągnął bardzo dobre wyniki. Laureaci olimpiad i konkursów o wymiarze co najmniej ogólnopolskim, w których kwalifikacje składają się z co najmniej trzech stopni, uzyskują automatycznie ocenę celującą niezależnie od średniej prognozowanej przez dziennik elektroniczny, z zastrzeżeniem podpunktu 1) powyżej dotyczącego braków w ocenach.